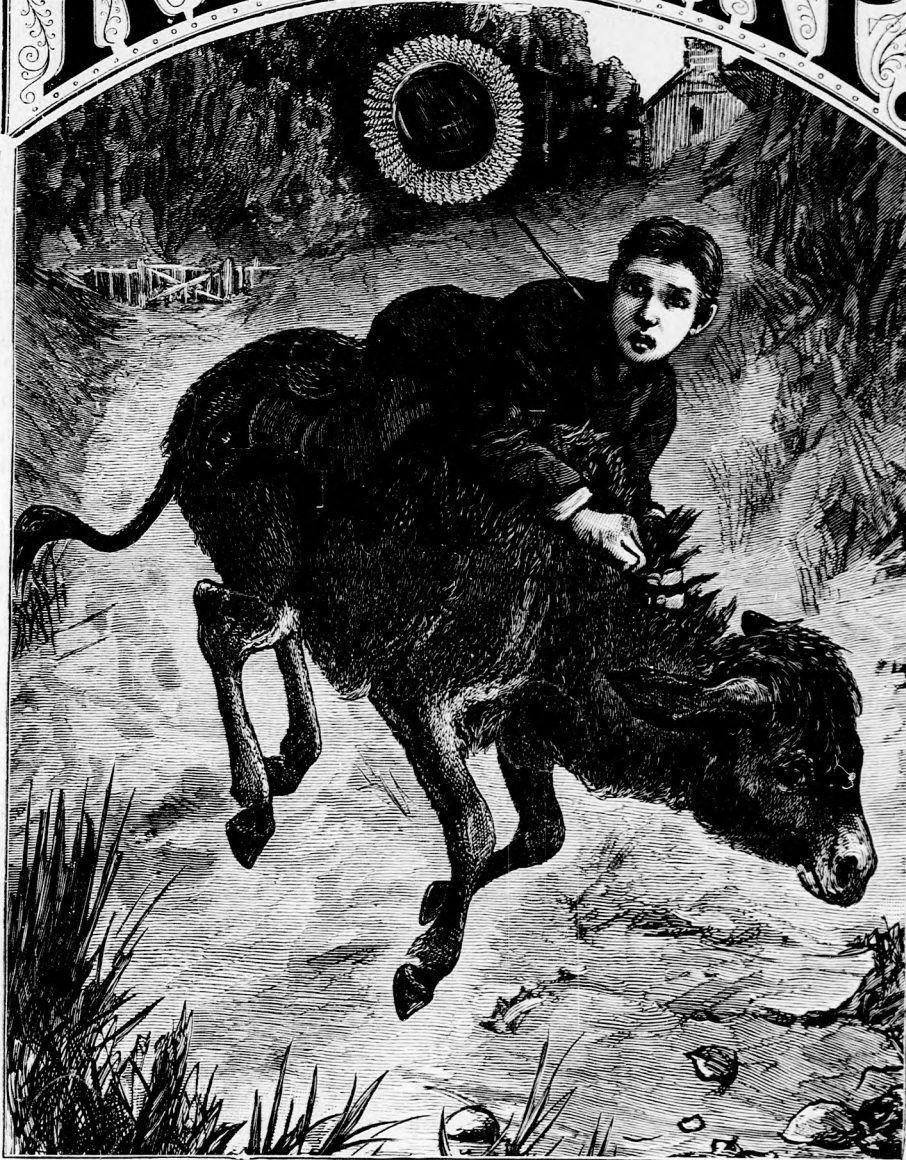

ZÁM.

KIS LAP

... BELENYARGALT A POCSOLYÁBA. (Lásd a 110. lapon.)

XXI. kötet. 7. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.

1881. augusztus 14-én.

GÁBOR TITKA.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

GÁBOR örült a bizalomnak s szinte büszke volt, mert Beregi már félígy-meddig úgy bánt vele, mint ha helyettese volna. Nagy buzgalommal fogott is a munkához s bizott benne, hogy nem lesz semmi panasz. A számadásokat, másolatokat pontosan, csinosan elkészítette s ha valaki kérdezősködött az igazgató után, nyájasan elmondta, a mit Beregi meghagyott.

Már csak egy nagyobb számadás lemásolása volt hátra, midőn kopogás hallatszott s a következő pillanatban a csavargó Gergely, az elcsapott munkás lépett be.

Gábor azóta, hogy ama végzetes éjszaka a fa alatt találkozott vele, nem látta Gergelyt s bizony most sem örült a viszontlátásnak. De azért nyájasan kérdezte, mit kíván?

— Az igazgató urral szeretnék beszélni, felelé a csavargó. Nincs itthon?

Nagyon jól tudta, hogy nincs itthon, mert jól látta, mikor kocsi ült és távozott. De olyan ártatlan arccal kérde, hogy Gábor semmi rosszat sem gyanítva mondá:

— Az igazgató ur nincs itthon és csak késő este jön haza. Ha valamit kíván, mondja meg nekem, majd én tudtára adom.

— Oh, köszönöm, már csak inkább magával az igazgató urral szeretném elintézni. De hát bizonyos, hogy estig haza nem jön?

— Egészen bizonyos, ő maga mondta

s megbizott, hogy ha épen lehet, végezzem el helyette, a mi sürgős dolog akad.

— Igazán? No, hát ugy is jó, mert hiszen a dolog tulajdonképen téged is érdekel, Gábor öcsém, sőt talán még inkább, mint az igazgató urat.

Gábor meglepetve bámult a csavargóra; ez pedig, mintha valami uri vendég volna, kényelmesen elhelyezkedett egy karszékben s mereven tekintve Gáborra, így szólt tovább:

— Annak a szegény elcsapott kulcsárnőnek a dolgában akartam beszélni Beregi urral . . . hiszen ismered a történetét, ugy-e?

— Ismerem . . . az az . . . hallottam valamit, de nem igen tudom bizonyosan, felelé Gábor akadozva s nagy zavarában egészen elvörösödvé.

— Nem igen ismered a dolgot? szólt a csavargó szinlelt közönyösséggel. No lám, pedig én azt hittem, hogy te ismered legjobban. Azt a szegény asszonyt, kinek több gyermeke van, elcsapják egy levél miatt . . . igen egy levél miatt, melyet a te anyád küldött neki, de melyet ő nem kapott meg. Igaz! én ugy tudom, hogy neked nincs testvéred?

— Nincs, hebegé Gábor mindinkább növekedő zavarral.

— No, így már aztán még furcsább, folytatá a csavargó gunyosan. Mert ha te nem tudsz semmi bizonyosat erről az egész históriáról, akkor persze nem ismered ezt a levelet sem.

És zsebébe nyulva, egy gyűrött levelet mutatott elő. Oh, Gábor nagyon is jól ismerte, — az anyja levele volt, az a szerencsétlen elveszett levél. A csavargó

gyönyörködni látszott abban, mikor látta, hogy Gábor halálsápadt lett és szinte reszketett; de úgy tett, mintha ezt észre sem venné s így szólt tovább:

— Ezt a levelet egy éjszaka találtam, nem igen messze innen, a nagy fa alatt. Igazság! Épen akkor éjjel találkoztam veled is, még pedig épen ott a fa alatt. emlékszel? No persze, te ott nem kerestél semmit, te a kastélyból mentél hazafelé. A levél a fűben hevert s fölvettem, mert hát ki tudja, valami fontos irás is lehetett volna. Felbontottam, de biz abban pénz nem volt, olvasni meg én nem igen tudok, így hát szépen zsebembe gyűrtem, mignem egyszer a kis Misitől hallottam, hogy elvesztettél valami írást vagy levelet; Misí aztán el is olvasta nekem a levelet . . . no de ha te nem tudsz semmit az egész dologról, akkor kár is beszélni róla; ez téged nem érdekel, te soha sem láttad ezt a levelet.

Gábor reszkető kézzel nyult a levél után, de a csavargó nem adta oda.

— Nem, barátocskám, az efféle papírost jól meg kell fogni, mert, tudod, néha nagy szél fúj, hamar elröpíti. De ha kíváncsi vagy, messziről olvashatod.

S messziről mutatta a levelet. Gábor ráismert anyja írására s el is olvasta; anyja nagy hálával tudatta benne, hogy elfogadja a neki felajánlott állást és mert személyesen nem mehet, tehát e levél által értesíti a kulcsárnőt.

A csavargó Gergely tehát mindent tud, fölfedezte Gábor titkát!

A gonosz ember egy ideig gunyos mosolylyal gyönyörködött a szegény fiu remegésén, aztán szenteskedve mondá:

— Tudod, fiacskám, én nagyon jószívü ember vagyok, szerettem volna segíteni a szegény kulcsárnőn, mert ő sok jót tett velem s talán most is kapnék egy kis borraivalót. Azért jöttem ide, mert gondoltam, hogy Beregi ur, a ki nagyon okos és szigoru ember, majd kitalálja a nyitját és rendbe hozza a dolgot. No, holnap majd visszajövök és majd neki mondom el.

— Az Istenért, ne tegye azt! szólt Gábor kétségbeesve és könnyörgő hangon. Oh, hiszen akkor én tönkre vagyok téve! Legyen irgalmas irántam. . . én vesztettem el azt a levelet . . . oh, mennyit szenvedtem azóta! Ha az igazgató ur megtudja, hogy a kulcsárnő baját én okoztam, rögtön elcsap . . . épen azért nem mertem szólni senkinek erről a szerencsétlen dologról! Az igazgató bízik bennem, becsületesnek tart s oh! én annyira igyekeztem is . . . Ne rontsa el egész életemet! Ugy-e, nem teszi?

— Hm! Nem tudom! . . . még semmit sem tudok, felelt a csavargó. Tudod, barátocskám, én is olyan szigoruan gondolkozom, mint Beregi ur . . . persze, te ezt nem hiszed, azt hallottad felőlem, hogy haszontalan munkakerülő, csavargó vagyok . . . ohó! de azért jó szívem van s nagyon megsajnáltam azt a szegény jó kulcsárnőt. Nagy bajba került ám te miattad. Mezei ur nem hitte, hogy a kulcsárnő nem kapta meg anyád levelét, vádolják a szegény asszonyt, hogy ravaszkodott, megcsalta gazdáját is, anyádat is és ezért elcsapják. Oh, ez nagyon meghatja az olyan becsületes embert, a milyen én vagyok s azért még nem tudom, ne fedezzem-e föl az egész dolgot.

Gábor egész testében remegett s felelni sem tudott a csavargónak félig gunyos, félig fenyegető szavaira. Gergely aztán rövid szünet után folytatá:

— Látom, nagyon meg vagy illetődve és igazán sajnállak, mert tudom, derék fiu vagy, az igazgató pedig rögtön elcsap, ha megtudja a dolgot, mert ő nem tűr semmi álnokságot. Ejnye, most jut eszembe . . .

szeretnék rágyújtani egy jó szivarra, és nincs nálam. Lásd, kedvesd öcsém, neked jobb lábaid vannak, fiatal vagy, elszaladhatnál a városba a szivaros boltba. Addig én itt majd vigyázok és meggondolom azt is, mit csináljak ezzel a levéllel.

— Szivesen elmegyek, felelé Gábor megalázkodva, de most mindjárt nem lehet . . . mindjárt bevégezem a dolgomat . . .

VÁNDORLÁSON. (Lásd a 107. lapon.)

— No persze! Addig én nem várhatok.

— De nem szabad innen távoznom . . . az igazgató ur megparancsolta, hogy addig el ne menjek sehová, míg a hivatalos óra el nem mult . . . akkor aztán be kell csuknom az irodát. Lehetlen elmennem.

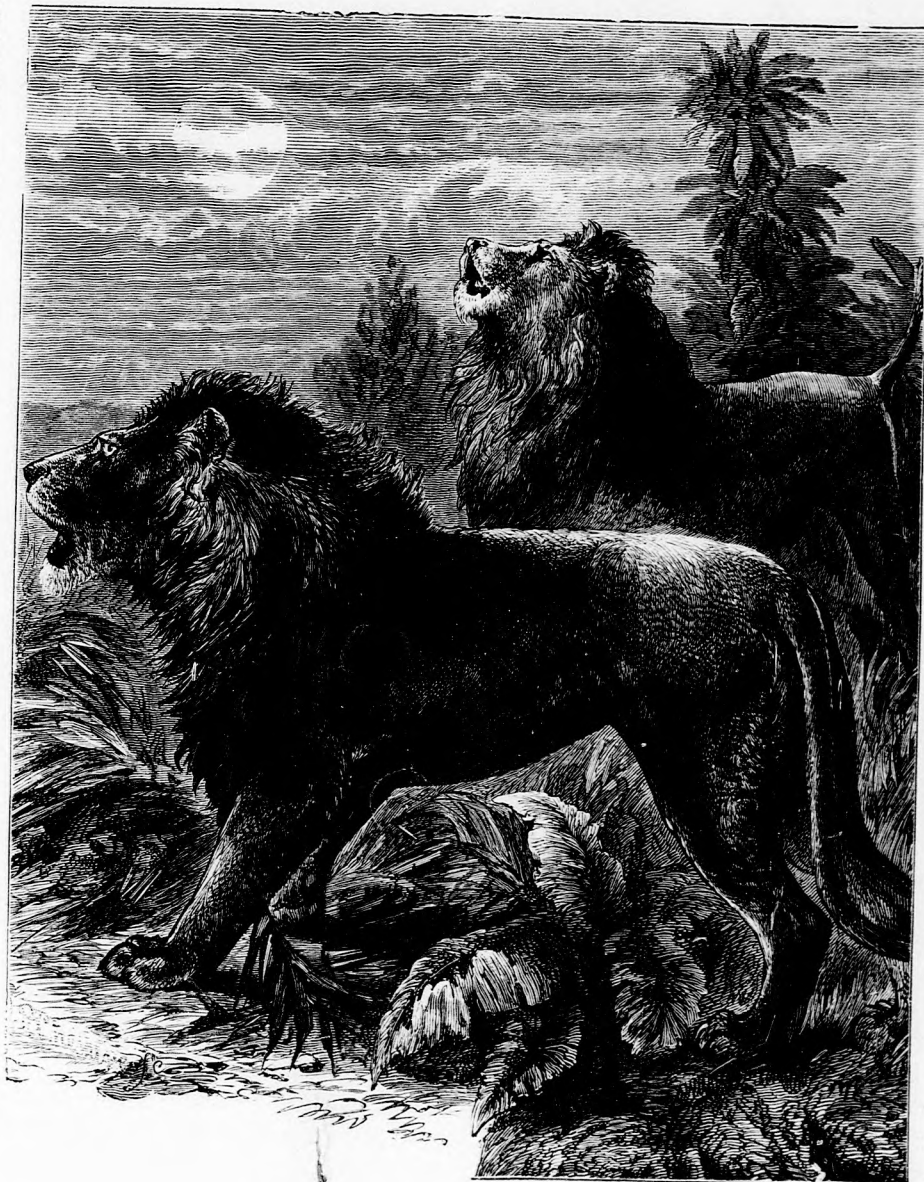
— Lehetetlen? No's, a mint tetszik, szólt a csavargó s fölkelte. Akkor hát ma-

gam megyek . . . utközben talán betérek Mezei urhoz és aztán a te anyádhoz is és elmondom nekik ezt a levélhistóriát. Jó éjszakát, barátocskám.

Gábor reszketve állt eléje.

— Oh, ne menjen . . . ne mondja meg, ne áruljon el! könyörgött zokogva.

(Folytatása következik.)

AFRIKAI OROSZLÁNOK. (Lásd a 110. lapon.)

LECZKE EGY EGÉSZ ÉLETRE.

— Beszélyke. —

KEDVES Anna néni, meséljen nekünk valamit! Itt olyan kellemes üldögelni és ha valami történetkét hallanánk, egyebet aztán már nem is kívánhatnánk, szólt a kis Ilonka.

— Igen, meséljen valamit kedves nénike: esdekeltek Dinike és a kicsike Lottika is.

Kint sétáltak a mezőn s az árnyas erdőhöz jutva, ennek szélén a pázsitra telepedtek. Ilonka volt a gyermekek közt a legidősebbik s mikor leültek, kissé zavarodottnak látszott. Igen, mert csak néhány percczel előbb nyert volt bocsanatot a nénitől egy helytelen tetteért, melylyel majd nagyobb bajt okozott volt a kicsike Lottikának. Csupa önzésből, gondatlanságból magára hagyta a kicsikét a pataknál, míg ő maga pillangót kergetett; pedig a nénike meghagyta neki, hogy míg ő, a nénike, Dinikével vissza nem térnek a mezőn dolgozó munkásoktól, addig egy pillanatra se távozzék hugocskájától. Igen, de ezt Ilonka unalmasnak találta s bizony inkább a maga mulatsága utánjárt, úgy hogy a kicsike akár a vízbe is eshetett volna. No de szerencsére nem történt baj s a nénike, miután kissé megpirongatta Ilonkát, megbocsátott neki. Jókedvűen sétáltak tovább, bár a leánya egy ideig még zavart volt és pironkodott, meg félt is, hogy a kedves nénike talán még mindig neheztel. Azért kérte, hogy meséljen valamit. Ha mesél, akkor minden jól van, akkor már igazán teljesen megbocsátott. És a nénike csakugyan így felelt:

— Jól van, Ilonkám, mesélek valamit, csak hogy nem mesét, hanem egy igaz történetet saját életemből.

A gyerekek ezt még jobban szerették s a fűben kényelmesen végigheveredve, lesték a nénike szavait. Ez pedig így szólt:

— Azt bizonyosan hallottátok már, hogy atyátok, én, meg Zsiga bácsi igen fiatalok voltunk, mikor árván maradtunk s aztán egy kedves jó nagynénénk házána l nevedtünk . . .

— Épen mint mi! szólt közbe Dinike s elkomolyodott és Ilonka szemében köny ragyogott, mert valóban árvák voltak ők is.

— Igen, kedves gyermekeim, épen mint ti. És mint ti, úgy mi is őszintén megsirattuk jó szüleinket, azaz tulajdonkép csak atyátok meg én, mert harmadik testvérünk, Zsigácska, oly kicsi volt, hogy még nem igen tudta megérteni, milyen nagy csapás volt az, mikor szüleinket elvesztettük. Atyátok akkor körülbelül tizenegyéves volt, én tíz éves, Zsigácska pedig alig három éves.

Nem lehetett különben semmi panaszkodásunk, mert kedves nagynénénk úgy szeretett, mintha saját édes gyermekei letünk volna; falusi lakásán kellemesen folytunk napjaink, óh, talán az is volt a baj, hogy a nénike tulságosan jó és engedékeny volt, kivált én irántam. Mikor még márnánk élt, sokkal szigorubban kellett ügyelnem magamra, míg a nénike akárhányszor elengedte a büntetést, mikor bizony megérdemeltem volna. Így aztán rövid idő múlva gondatlan lettem, keveset törődtem a nénike intéseivel és csak azon járt mindig az eszem, mivel mulathatok én magam

legjobban. Egyszer-másszor a nénike mégis komolyan meg-megintett ilyféle szavakkal:

— Kedves leányom, nagyon szerencsétlen lesz az életed, ha soha sem gondolsz arra, hogy másoknak is teljesítsd a kedvét. Ne feledd, hogy aki csak magát szereti, utóljára magának árt legtöbbet, mert az emberek kerülni fogják, senkitől sem várhat legcsekélyebb szívességet sem.

Ilyenkor elpirultam és megigérttem, hogy jövőre már megjavulok s ezt mindig őszintén mondtam, igazán megfogadtam; de egy pár nap múlva aztán szépen megfeledeztem az egésztől és megint csak olyan voltam, mint azelőtt, mignem egyszer olyan keserű leczkét kaptam, mely elég volt egész életemre.

Gyönyörű nyári nap volt, a kert, az erdő, mező visszhangzott a madarak és a vidám munkások dalától s bátyám kint szaladgált az aratóknál. Én is szerettem volna vele menni, de nem lehetett, mert akkor a kis Zsigácskára nem lett volna kinek fölügyelni, pedig nagynénénk el volt foglalva s meghagyta nekem, vigyázzak a kis fiúcskára, ki mint afféle kicsike gyermek, mindig ott szaladgált, a hol legkevésbé volt szabad . . .

Itt Anna néni egy pillanatra elhallgatott s Ilonka meglepetve kérde:

— Hát Zsiga bácsi kicsi korában tudott szaladgálni?

Ezt pedig azért kérdezte, mert csak most jutott eszébe, hogy az a kis Zsiga, a kit a nénike emleget, talán ugyanaz a Zsiga bácsi, a ki most odabent a karos székben félig fekvé ül . . . és mindig, mindig egyformán, mozdulatlanul ül ott, mert nem tud lábaira állani, arca pedig olyan

halvány, szenvedő! A gyermekek nagyon szerették a szelid, kedves, beteg bácsit, ki annyi szép mesét mondott nekik s Ilonka szinte összerezzen, mikor, mint mondom, eszébe jutott, hogy ez a nyomorék kétségkívül az a kis Zsiga, kit a nénike mint eleven kis fiút emleget. Kérdésére azonban Anna néni most még nem felelt, hanem folytatta beszédét:

— A földszinti tornáczon játszogattam kicsike öcsémrel és, mint bizonyosan kitaláljátok, hamar beleuntam. Boszantott, hogy itt bent kell eltöltenem a szép napot. A fiúcskát magammal vinnem tiltva volt, mert a néni nem bizott benne, hogy kelően tudnék reá vigyázni. Tehát fel kell áldoznom ezt a gyönyörű napot.

— Oh, ez már mégis kiállhatatlan, gondolám durczásan. Legalább egy félóra kimehetnék . . . szednék vadvirágot, megnézném, mit csinálnak a munkások . . . És mért is ne mehetnék ki? Hiszen haza jövök mindjárt, nem is fogják tudni, hogy oda voltam, Zsigácska addig is szépen eljátszogattam.

A kis fiú éppen a földön ült és ropantul el volt merülve játékába: fakockákból házat építgetett. Ezzel, gondolám, még elmulathat akár egy óráig is, addig én visszatérek. Intettem tehát, hogy csak maradjon itt szépen, játszócsendesesen tovább, én majd nemsokára ismét mellette leszek. A fiúcska csak mosolygott s alig figyelt reám, játéka egészen elfoglalta.

Ott hagytam tehát s néhány perc múlva már kint futkostam a mezőn, vigan kergetve pillangót, gyűjtögetve pipacsot, buzavirágot és megfeledezve arról, hogy

(Folytatása a 106. lapon.)

NAGY BETEG. (Lásd a 110. lapon.)

(Folytatás a 103. laphoz.)

talán nem volna szabad így mulatnom. Félóra, egy egész óra is elmúlt s én mégsem gondoltam volna a hazatérésre, ha egyszerre észre nem veszem kocsinkat az országuton. Odaszaladtam és kértem a kocsistól:

— Hova megy, István?

— A városba, doktorért. Nagy baj van ám s Anna kisasszony okozta, felelé az öreg kocsis.

Megijedtem, de hamarjában el sem gondolhattam, miféle bajt okoztam, a kocsis pedig nem ért rá beszélni, gyorsan elhajtott a város felé.

Félve és aggódva siettem haza. A tornácban találkoztam a szakácsnéval, kitől aztán megtudtam a szomorú valóságot. Kis testvérkém, miután magára hagytam, egy ideig még játszogatót a házépítéssel, de aztán beleunt és bizonyosan próbálgatót másféle mulatságot. És ekkor az a szerencsétlen ötlete támadt, hogy az emeletre vezető lépcső karfáján kapaszkodjék fölfelé, már majdnem föl is jutott egészen, mikor vagy megszédült, vagy elvesztette az egyensúlyt és lezuhant a magasból. Rémulás sikoltására a házban levők összefutottak s a fucskát vérben ázva, eszméletlenül találtak a tornáczon. A néni bevitte és ágyba fektette.

— Most ott van mellette és lesi, életre tér-e, szólt végül a szakácsné. Menjén be, kisasszonykám.

De erre nem volt bátorságom. Halál-sápadtan, reszketve és zokogva futottam ki a kertbe és elrejtöztem. Kétségbe voltam esve, de mit használ ez? Sirásom, két-

ségbeesésem már jóvá nem teszi a hibát.. ha Zsiga meghal, én vagyok az oka!

Órákig rejtöztem ott, mignem testvérbátyám reám talált s komoly, de szelid hangon mondá:

— Jöjj be... a néni ke kívánja.

— Oh... nem merek...! mondd... meghalt?

— Nem, nem halt meg.

— És mit mond az orvos?

— Még nem szólhat határozottan. Holnap talán majd megmondhatja. No, jöjj be, hiszen itt csak nem bujkálhatsz észszaka.

Gyöngéden megfogta kezemet és a szobába vezetett. Mikor nagynéném elé értem, térdre rogytam nagy hibám tudatában. Ő szomorúan, könnyezve nézett reám s csak annyit mondott:

— Ime, önzésed, gondatlanságod eredménye! Miért hagytad magára!

— Meg fog halni? kértem zokogástól fuldokló hangon.

— Nem tudom... imádkozzál a Mindenhatóhoz, hogy mentse meg. Mert ha meghal, egész életeden át gyötörni fog téged a keserű megbánás.

Sirva, remegve töltöttem az éjt s a vigasztalás, melyet a következő nap hozott ah! az is nagyon szomorú volt! Az orvos kijelenté, hogy Zsiga életben marad, de örökre nyomorék lesz, lábai úgy össze vannak zúzva, hogy soha sem fog járni tudni. El tudjátok-e képzelni, mit éreztem én akkor, mikor ezt meghallottam? Már elég nagy voltam, hogy megértsem, mily szörnyű dolog az, ha valaki egész életére nyomorék! És az én saját testvérem, a vidám, kedves kis Zsiga én általam, az én önzé-

sem, goncsétlenné

Eklserüen m későn vo megsajná

— C többé vá mégis va

— nek ápol nem hag

Megtem jó n

— s egy kö gyermek szólalt m

— is tartott nőtt s ne Zsiga bá kit oly néni ke.

— ez a lecz Fölközben I s ezt sug

— érzem igit Lottikáv saját ked ezentul m feláldozo kiket sze nénikém

sem, gondatlanságom által lett ily szerencsétlenné!

Ekkor aztán valóban őszintén és keserűen megbántam hibámat, csak hogy már későn volt. Jó nagynéném végre szinte megsajnálta és egyszer így szólt:

— Gyermekem, a mi megtörtént, azon többé változtatni nem lehet; de tehetsz mégis valamit hibád enyhítésére.

— Oh mit, nénikém mondja, mit?

— Azt, hogy szerencsétlen testvérednek ápolója, támasza léssz egész életében, nem hagyod el soha sem.

Megfogadtam szentül, hogy teljesítem jó néném szavait.

— — — Itt Anna néni elhallgatott s egy könyecseppet törült le szeméről. A gyermekek is elkomolyodtak és Dinike szólalt meg végre:

— És ugy-e, kedves Anna néni, meg is tartotta fogadását? A kis Zsiga felnőtt s nem más, mint a szegény beteg Zsiga bácsi, ki itt él a néni házában s kit oly szeretettel ápol mindig kedves néni.

— Igen, gyermekeim, ő az. Lássátok, ez a leczke, ugy-e, elég egész életemre!

Fölkeltek és hazasétáltak. De séta közben Ilonka odalopózott Anna nénihez s ezt sugta neki:

— Kedves jó nénikém, csak most érzem igazán, milyen hibás voltam, mikor Lottikával oly keveset törődtem, csak hogy saját kedvemet tölthessem. Igérem, hogy ezentul nem leszek olyan önző és szívesen feláldozom multságomat azok javára, a kiket szeretek! Tudom, mért mondta el nénikém e szomorú történetet, okultam

rajta s hiszem, nem ér utól olyan leczke, mely megronthassa egész életemet!

S a kis Ilonka aztán hiven be is váltotta nemes ígétét.

Vándorláson.

(Képpel a 100. lapon.)

HOVÁ, hová kis vándorok?
 Megyünk Budapestre,
 Ha szaporán lépdegélünk,
 Ott leszünk ma este.

Hallottuk hogy ott a boltban
 Van sok fényes holmi,
 S van ám pénzünk, három krajczár, —
 Megyünk vásárolni.

Veszünk puskát, élő bábut
 S czukrot garmadába,
 Haza is hozunk belőle
 Majd vásárfiába.

Csak az baj, hogy az elválás
 Szívünket busítja,
 A kis madár ott a kapun
 Mintha vissza hívna.

Azt dalolja: „Maradjatok
 Kicsikéim, itthon,
 Akármily szép a nagy világ
 Mégis legszebb otthon.

A KI MÁSNAK VERMET ÁS!

— Beszélyke. —

(Képpel a czimlapon és a 109. lapon.)

SZÉP vasárnapi délután volt s Dezső
kint állt a kertajtó előtt. Valami-
ben törhette a fejét, mert nagyon
el volt merülve gondolataiba, s nem is
valami szép és jó gondolatai lehettek,
mert egyszerre kárövendve szólt magában:

— Ugy van, azt teszem! Majd fog
Béla boszankodni!

Béla a szomszéd birtokos fia s kedves,
jószivü fiúcska volt, kivel Dezső sokat ját-
szott, hogy otthon volt a szünidőkre. Béla
szívesen megosztotta vele minden mulat-
ságát, csak egyet nem, és Dezső aztán csak
azért is épen ezt kívánta leginkább.

Volt ugyanis Bélának egy fiatal
virgoncz kis csacsija, melyen vigan nyar-
galászott az egész környéken. Béla a
csacsit egészen kicsike korától maga ne-
velte, etette, s a csacsi úgy hozzászokott,
annyira megszerette, hogy készséggel en-
gedelmeskedett minden intésére. De mint
csacsiknál sokszor tapasztalhatni, a meny-
nyire szerette kis gazdáját, épen annyira
makranczos lett, mihelyt más valaki köze-
ledett hozzája, a hátán pedig a világért
sem türt meg senkit Bélán kívül.

Eleinte azt hitték, hogy le lehet erről
szoktatni. De a csacsi nyakas jószág ám
s maga Béla hiába akarta hugoskáját, a
kis Irénkét a kis csacsin nyargaltatni; a
makranczos állat nem türt, az lett a mu-
latság vége, hogy a csacsi ledobta Irénkét
s a kis leányt sulyosan megsérülve, félig
ájultan vitték a házba. Ekkor aztán az
apa komolyan megtiltotta, hogy Béla még

valami más gyermeknek megengedje a
csacsira ülni; könnyen megeshetnék, hogy
kezeit-lábát törni valaki az ilyen zuhanásnál.

— No de nekem megengedheted,
szólt Dezső egy napon.

— Nem, kedves Dezsőm, igazán nem
szabad. Lásd, valami bajod esnék s akkor
aztán későn volna a bánat.

— De én bírok vele! pattant fel
Dezső. Az volna szép, ha egy ilyen ostoba
csacsi kifoghatna rajtam. Várj csak, pró-
báljuk meg.

Béla azonban nem engedte. Ő meg-
ígérte apjának, hogy efféle próbálgatást
nem enged, tehát meg is tartja szavát.

Ezért haragudott Dezső s ezért törte
most a fejét azon, hogy Bélát meg-
boszantsa, maga pedig csak azért is nyar-
galhasson a csacsin.

Nem is volt nehéz a tervet kifőzni.
Béla épen ott álldogált kedvencz csacsijá-
val a ház mögötti réten s miután már jó
ideig nyargaltak volt, most pihenést enge-
dett a csacsinak, mely jóizüen rágicsálta
a kórót (Lásd a képet a 109. lapon.) Dezső
tudta, hogy a csacsi gyakran egymaga is
szokott itt legelészni; nem féltették, hogy
elbolyong; estére mindig szépen besétált
az udvarra, istállójába.

Erre építette Dezső a tervét.

— Majd ha Béla bemegy, hirtelen
meglepem a csacsit, ráülök és elnyargalok
vele, éjszakára pedig a csőszháznál hagyom
és csak reggel mondom meg, hol van.
Majd fog Béla jajgatni, ha elveszettnek
hiszi csacsiját.

Tervét mindjárt végre is hajthatta,
mert épen ekkor hívták Bélát, hogy men-
jen be ozsonnálni.

Al-
a csacsi
hátára.

—
A
Mintegy
merő fic-
Hiába n-
mereven
volna a l-

No,
mozdult.
kis gazdá-
csoda, ho-
pillanatba
volna, ha
vadult áll-
dott s le-
Dezső ké-

Alig ment be Béla, Dezső rögtön a csacsi mellett termett, és föl pattant a hátára.

— No most előre! Gyi te csacsi!

A csacsi azonban nem mozdult. Mintegy csodálkozni látszott, miféle vakmerő ficzko ez, hogy hátára mer ülni. Hiába nógatta, ösztökélte Dezső, a csacsi mereven megállt, mintha a földbe nőttek volna a lábai.

— Nem mozdulsz? szolt Dezső mérgesen. No megállj, majd megtanítlak én mindjárt regulára.

Leugrott s egy közeli bokorról vastag vesszőt tört le, aztán visszasietett a csacsihoz, mely megvetőleg elfordult és tovább ragicsálta a kórót. Gyors szökkenéssel Dezső ismét a csacsi hátán termett s most már nem szóval, hanem mindjárt erős vesszőcsapásokkal kezdte ösztökélni.

... RÁGICSÁLTA A KÓRÓT. (Lásd a 108. lapon.)

No, erre a csacsi csakugyan megmozdult. Nem volt ő szokva a veréshez, kis gazdája soha meg sem ütötte s nem csoda, hogy most dühös lett. A következő pillanatban Dezső már ugyancsak szerette volna, ha nem ül a csacsi hátán, mert a megvadult állat veszettül rugdalózott, ágaskodott s le akarta dobni hivatlan vendégét. Dezső kénytelen volt eldobni a vesszőt s

mindkét kézzel megkapaszkodni a csacsi sörényébe; szeretett volna leugrani, de nem mert, a csacsi dühösen ugrálva oly eszeveszetten futott, hogy ha most leugrik róla, bizonyosan kitöri a nyakát. Remélte, hogy a csacsi majd megáll egy pillantra s akkor majd lesszállhat róla.

De a csacsi csak futott tovább, míg végre egy pocsolyához ért. Egyenesen

belenyargalt a pocsolyába. (Lásd a képet a czimlapon.) s Dezsőnek ruháját, arczát telefecsentette a piszkos sárvízzel, végre pedig, látva, hogy mégsem szabadul lovagjától, a mocsár közepén lefeküdt s vele együtt Dezső is ott hevert a mocskos sárleben.

A puha mocsárban Dezső nem üthette meg magát a zuhanásnál, de különben annál siralmasabb volt állapota. Szeme-szája, orra tele lett pocsolyavízzel, minden ruhája természetesen szintén és a mint végtére kigázolt a mocsárból, alig lehetett ráismerni, tetőtől talpig be volt kenve sárral.

A csacsi szépen hazament s Dezső sem tehetett egyebet. Szégyenkezve, csufosan kellett hazaballagnia s el sem titkolhatta siralmas kalandját, melynek persze az lett a vége, hogy a szigorú apa még meg is büntette.

Ezután soha sem gondolt többé arra, hogy másoknak bosszuságot és aggodalmat okozzon.

Nagy beteg.

(Képpel a 104—105. lapokon.)

NAGY beteg van, ah! a háznál,
Szörnyen nagy beteg,
Tán meg is hal itt elöttem,
Attól rettegek.

Szegény beteg kis Viczácska,
Mondd, mi a bajod?
Lázad van? vagy a fejed fáj?
Vagy kezed, karod?

Szólni sem tudsz, oly beteg vagy!
Látom, fogad fáj.
De ezen még segíthetünk
Csak egy perczig várj!

Ime itt a jó orvosság
Vedd be szaporán,
Nem rossz, csak egy kis czukros víz—
S jól megczukrozám.

És hogy lássad, mint szeretlek
— Pincsi, figyelem! —
Helyetted az orvosságot
Magam lenyelem.

AFRIKAI OROSLÁNOK.

(Képpel a 101. lapon.)

OROSZLÁNT látni mai nap minálunk sem valami ritkaság. Nem mintha a mi szép hazánkban is tanyát ütöttek volna, mert jószántukból bizony ide nem jönnek és nem is kívánjuk, hogy jöjjenek; hanem állatseregletekben fogva sokfelé láthatni, a ki pedig Budapesten az állatkertben tett látogatást, ott mindig láthat egy pár gyönyörű példányt.

Ha tudjuk, hogy e szép fenevad erős vasrácszat mögött van és ki nem törhet, akkor örömmel nézegetjük s nem ijedünk meg hatalmas bömbölésétől sem. De Afrika lakosai nem ilyen kényelmesen és biztosságban szoktak vele találkozni és épen nem kívánkoznak utána, hogy láthassák, miként kívánkoztok bizonyosan ti, kis olvasóim. Mert az oroszlán, ott, a hol szabadon él, gonosz és veszedelmes állat.

Hajdanában elnevezték az oroszlánt az állatok királyának, bizonyosan azért, mert arcza nagyon méltóságos kifejezést mutat és mert rendkívül erős. De az újabbkori tudósok, miután alaposan tanulmányozták az oroszlán szokásait, azt mondják, hogy nincs bizony benne semmi királyi tulajdonság, sőt épen olyan gonosz vérszom-

jas, alatti
más, a m
Az

tözve he
napfény
san mer
ilyenkor
elő a s
patakh
olthatja
a többi
sokszor
ekkor az
falu vagy
is oda ta
férhetne
a gazda
az oroszl
golásra i
son. Lefe
lantott v
vagy más
jutott, hi
sága, ho
ugrást é
szalad ut

De
világos h
lán. Iyer
csak ritk
ságok kö
idő, akko
ilyenkor

Pers
szerencse
mutatkoz
rettegni,
a ki a sün
zik, mégis

jas, alattomos fenevad, mint valamennyi más, a mely a macskák fajából való.

Az oroszlán nappal rendszeren elrejtözve hever és alszik; nem szeret világos napfénynél zsákmány után járni, bizonyosan mert ösztöne azt sugja neki, hogy ilyenkor baj is érheti. Alkonyatkor jön elő a sűrűségből és rendszeren valamely patakhoz vagy foráshoz siet, hol szomját olthatja és mindjárt prédára is talál, mert a többi állatok is oda járnak inni. De sokszor megesik, hogy itt hiába vár s ekkor aztán vadászatra kell indulnia. Ha falu vagy majorság van közel, legelőször is oda tart s mint gonosz rabló kilesi, nem férhetne-e hozzá a házi állatokhoz; de ha a gazda éber és idején lármáz, lövöldöz, az oroszlán elfut s nagyokat ordítva barangolásra indul, hogy valami vadat kaparítson. Lefekszik lesbe, ha messziről megpillantott valamit és mikor a zerge, antilop vagy más gyanutalan állat egészen közelre jutott, hirtelen ráugrik és megöli. Saját-sága, hogy ha valamiképp elhibázta az ugrást és kiszemelt prédája elfut, nem szalad utána, hanem visszatér rejtekébe.

De nemcsak a napfényt, hanem a világos holdas éjéket sem szereti az oroszlán. Ilyenkor szerte barangol ugyan, de csak ritkán okoz kárt a falvak és majorságok körül. Ellenben ha borus, esős az idő, akkor aztán egészen kedvökre való s ilyenkor sok kárt és pusztítást okoznak.

Persze, az emberekre nézve még jó szerencse, hogy az oroszlán nappal ritkán mutatkozik, mert így nem kell annyira rettegni, hogy találkozni vele. De azért, a ki a sűrűségben vagy a pusztákon utazik, mégis jól teszi, ha résen áll, mert a

zaj által fölébresztett oroszlán, ha épen közel éri, bizony nappal is megkaparítja a prédát.

Az afrikai benszülöttek, kiknek nincs oly jó fegyverök, mint az európai vadászoknak, szörnyen rettegnek az oroszlántól és nagyon háládatosak, ha egy-egy európai vadász odavetődik s kipusztítja a környékről a sok kárt okozó fenevadat. Természetesen nagyon bátor és hidegvérű férfinak kell annak lenni, a ki oroszlánvadászatra vállalkozik, mert még a legjobb lövő is könnyen veszedelembé juthat, ilyenkor pedig csak nagy lelki éberség mentheti meg.

Egy utazó, ki nemrég járt Afrikában s oroszlánokra vadászott, sok érdekes kalandot beszél el vadászatairól. A vidék, melyen járt, bozótos, erdős volt s hogy oroszlánt lőhessen, benszülötteket fogadott, kik messziről nagy lármával fölverjék az erdőt és olyan tisztás helyre kergetnek az oroszlánt, ahol czélozni lehet reá. De a benszülöttekkel bizony csak ritkán boldogult, mert mihelyt az oroszlánhoz kissé közel jutottak s a fenevad egy-egy nagyot bömbölt, hanyatthomlok elfutottak, nem törődve azzal, mi történik a vadászszal. Egy izben az oroszlán már közeledett a helyhez, hol a vadász várta, de a hajtók épen ekkor megrémültek, elfutottak és az oroszlán oldalt fordulva visszament a sűrűségbe. Vadászunk eltökélte, hogy mindenáron meglövi s utána ment, a mi igen veszedelmes vállalkozás, mert a sűrűségben soha sem tudhatta, mikor és melyik oldalról rohan reá a fenevad. Nem sokára utólérte s az oroszlán eleinte futni akart; de a vadász rá lőtt és megsebesi-

tette. Ekkor az oroszlán dühösen megfordult s néhány roppant ugrással ott termett ellensége mellett; a vadásznak ideje sem maradt, hogy újra czélozzon. De nem vesztette el hidegvérét s hirtelen feltérdre ereszkedve várta, hogy az oroszlán ráugorjék. Csakhogy az ügyes vadász is épen abban a pillanatban, mikor az oroszlán jól kiszámítva ugrott, villámgyorsan fölpattant és félre ugrott, úgy hogy az oroszlán eltévesztette czélját, mert a levegőben már meg nem változtathatja ugrását; és mire megfordult, a vadász már fölhuzta puskája kakasát s egészen közlelől puskája második csövéből az oroszlán torkába lötte a golyót, úgy hogy a fenevad rögtön összerogyott. Aki ilyen veszedelmes helyzetben elveszti nyugalmát és bátorságát, annak ütött halálos órája.

Sokszor két-három golyó sem öli meg az oroszlánt s mikor már összerogyott, még mindig veszedelmessé válhatik. Egy ízben vadásznunk közlelől lőtt az oroszlánra, mely el is terült a földön. A benszülöttek, kik messziről követték a bátor vadászt, nagy ujjongással siettek az elejtett vadhoz, de a mint odaértek, a sebesült oroszlán hirtelen föluggott s az egyiket megragadva, lerántotta magához a földre és marczangolni kezdte; egy benszülött segíteni akarva társán, lándzsájával bele-döfött az oroszlánba s ekkor ez, elerestve az előbbi embert, megtámadójára rontott s kétségkívül mindkettőt halálra marczangolta volna: de ekkorra a vadász már újra megtöltötte puskáját s újabb lövéssel megölte a haldoklásában is még oly veszedelmes állatot.

Vannak egyes tartományok, a hol

az európai vadászok már jóformán egészen kiirtották az oroszlánokat; de Afrika belsejében még most is sok található, s ott még sokáig fognak kárt okozni emberekben és házi állatokban.

Találos kérdések.

— Andráš bácsitól. —

I.

*Élénk, fürgé állat vagyok.
Ügyes futó és kuszó
Fészket a fenyvesben rakok,
Étkem makk és mogyoró.
Ha nevemet megfordítod,
Édes kicsi olvasó,
Nagy állattá leszek legott,
Mely többet bír mint a ló;
Melegebb éghajlat hona,
De nálunk is látható, *Évet*
Az arab becses vagyona.
Híres hordár s utazó.*

II.

*Előtagom idősök,
Mely mindenkor jelen,
A középső eledel,
De nálunk nem terem.
Kicsinyítő képzőül
Szolgál utótagom,
Az egész nő keresztnév,
S van ilyen sok nagyon
Ha az időt elhagyod,
Házi állat leszek,
Nagy hasznomért, mondhatom.
A gazdák szeretnek.*

